

**Przedmiotowy System Oceniania
uczniów w edukacji wczesnoszkolnej
Szkoły Podstawowej nr 4
im. Mariana Koszewskiego w Kościanie**

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

Mówiąc o ocenianiu w klasach I – III mamy na myśli proces gromadzenia informacji o uczniach. Stała obserwacja uczniów przez nauczyciela i rozpoznawanie poziomu opanowania przez nich wiadomości i umiejętności, a także ich postaw społeczno-emocjonalnych w stosunku do wymagań edukacyjnych i gromadzenie informacji stanowi integralną część procesu nauczania, uczenia i wychowania.

ROZDZIAŁ II

Cele i zasady oceniania

Celem edukacji wczesnoszkolnej jest wspieranie całościowego rozwoju dziecka. Przedmiotem oceniania szkolnego są postępy w rozwoju ucznia.

„Dobre ocenianie” to takie, które:

- daje dziecku informacje o tym, co już umie, nad czym musi popracować, jak daleko jest na drodze do osiągnięcia celu,
- uwzględnia możliwości dziecka: nie wszyscy przecież w tym samym czasie są w stanie opanować jakąś umiejętność, a niektórzy nigdy nie będą biegli w danym zakresie,
- bierze pod uwagę wkład pracy dziecka, jego wysiłek włożony w wykonanie jakiegoś zadania,
- nie etykietuje dzieci,
- zachęca do dalszej pracy, uświadamia, że wysiłek się opłaca,
- nie pełni funkcji kary czy nagrody,
- nie zawiera krytyki osoby,
- uwzględnia postęp, jaki dokonał się w dziecku.

1. Celem oceniania jest:

- a) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- b) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- c) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- d) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- e) dostarczenie rodzicom(prawnym opiekunom) rzetelnej informacji o postępach, trudnościach w nauce i zachowaniu oraz dostarczenie informacji o specjalnych

uzdolnieniach ich dziecka, na podstawie której będą mogli w porę podejmować właściwe działania na rzecz jego dalszego, prawidłowego rozwoju;

- f) dostarczenie nauczycielom informacji na jakim poziomie rozwoju znajduje się uczeń w danym momencie edukacji oraz o tym, czy stosowany przez nauczyciela system pracy z uczniem jest efektywny;
- g) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej.

2. Zasady oceniania:

a) informowanie uczniów i rodziców (opiekunów):

- W klasach I – III nauczyciele informują o możliwości zapoznania się z WSO na stronie internetowej lub zapoznają rodziców z WSO na pierwszym spotkaniu z rodzicami (w każdym roku szkolnym).

b) jawność oceniania:

- Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i dla rodziców (opiekunów).
- Sprawdzone i ocenione prace kontrolne otrzymuje uczeń do wglądu w trakcie zajęć, a rodzice podczas spotkań z wychowawcą.
- Ocenione kartkówki i inne prace pisemne (np. karty pracy) oddawane są uczniom.

c) obniżenie wymagań:

- Nauczyciel zobowiązany jest obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom wynikającym z programu nauczania.

3. Dostosowanie wymagań edukacyjnych:

a) Nauczyciel jest zobowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.

b) Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, następuje także na podstawie opinii

niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej.

- c) W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
- d) W przypadku ucznia nieposiadającego orzeczenia lub opinii, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole dostosowanie wymagań następuje na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.
- e) Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego.
- f) Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych należy przede wszystkim brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywaniu się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, a w przypadku wychowania fizycznego - także systematyczność udziału ucznia w zajęciach.

ROZDZIAŁ III

Kryteria oceniania z zajęć edukacyjnych

1. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

Ocena bieżąca:

- a) odbywa się każdego dnia w trakcie zajęć szkolnych;
- b) polega na stałym informowaniu ucznia o jego zachowaniu i postępach;
- c) to słowna lub pisemna (w zeszycie lub na karcie pracy) ocena motywująca do aktywności i wysiłku, wyraźnie wskazująca osiągnięcia;
- d) analiza sprawdzianów kontrolujących opanowanie umiejętności językowych, matematycznych, przyrodniczych;

- e) postępy i osiągnięcia uczniów nauczyciel zapisuje systematycznie w dzienniku szkolnym w postaci stopni w skali od 6 do 1; dopuszczalne są znaki „+” lub „-” przy symbolach.

2. Śródroczna ocena podsumowująca – klasyfikacyjna:

- a) redagowana pisemnie w połowie roku szkolnego (koniec I półrocza);
b) zawiera informację co uczeń zrobił dobrze, wskazuje co w swojej pracy i w jaki sposób powinien poprawić oraz daje uczniowi wskazówki do dalszej pracy.

3. Roczna ocena opisowa:

- a) wyrażona na piśmie na koniec roku szkolnego w formie świadectwa szkolnego,
b) stanowi syntetyczną informację o osiągnięciach ucznia w danym roku szkolnym w zakresie osiągnięć edukacyjnych (mówienie, czytanie, pisanie, umiejętności matematyczne, przyrodnicze, artystyczno-techniczne, motoryczno-zdrowotne), zachowania i szczególnych osiągnięć.

4. Ocena końcowa – po zakończeniu I etapu kształcenia (klasa III)

5. Skala ocen:

- Oceny bieżące, śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych w klasach I-III ustala się według następującej skali:
- 6 - Wspaniale
 - 5 - Bardzo ładnie
 - 4 - Ładnie
 - 3 - Popracuj
 - 2- Słabo
 - 1- Bardzo słabo

6. Nauczyciel oceniając pracę ucznia i ustalając kryteria oceniania kieruje się zasadami:

- ✓ Wspaniale – 96% - 100% maksymalnej liczby punktów,
- ✓ Bardzo ładnie – 90% - 95% maksymalnej liczby punktów,
- ✓ Ładnie – 75% - 89% maksymalnej liczby punktów,
- ✓ Popracuj – 55% - 74% maksymalnej liczby punktów,
- ✓ Słabo – 36% - 54% maksymalnej liczby punktów,
- ✓ Bardzo słabo – 0% - 35% maksymalnej liczby punktów;

7. Pisanie z pamięci i ze słuchu:

Ocena	Pisanie z pamięci i ze słuchu
6	Bezbłędnie
5	1 błąd
4	2 – 3 błędy
3	4 – 5 błędów
2	6 – 7 błędów
1	8 i więcej błędów

Uwaga! Za jeden błąd uznaje się:

- jeden błąd ortograficzny;
- dwa błędy literowe;
- dwa błędy interpunkcyjne.

8. Kryteria oceniania:

Ocenę **Wspaniale – 6** – uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli:

- posiadał wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne i twórcze wykorzystanie tych zdolności, a także rozwijanie własnych uzdolnień i zainteresowań;
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych;
- proponuje rozwiązania niekonwencjonalne;
- potrafi samodzielnie wnioskować, uogólniać i dostrzegać związki przyczynowo-skutkowe;
- osiąga sukcesy w konkursach, zawodach sportowych.

Ocenę **Bardzo ładnie – 5** – otrzymuje uczeń, który:

- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania;

- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Ocenę **Ładnie –4** – uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli:

- opanował wiadomości przewidziane w danej klasie;
- poprawnie stosuje wiadomości;
- rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.

Ocenę **Popracuj – 3** – uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli:

- opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie;
- ma braki w opanowaniu podstaw programowych, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki;
- rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- przy pomocy nauczyciela wykonuje niektóre zadania.

Ocenę **Słabo– 2** – uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli:

- uczeń słabo opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie wymagań zawartych w podstawie programowej;
- większość zadań wykonuje pod kierunkiem nauczyciela;
- wymaga dodatkowego wyjaśnienia sposobu wykonania pracy;
- nie przestrzega limitów czasowych;
- często nie kończy rozpoczętych działań.

Ocenę **Bardzo słabo–1** – uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych przez podstawę programową, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy;
- uczeń nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadania nawet o niewielkim - elementarnym stopniu trudności;
- odmawia wykonania zadania;
- nie próbuje, nie stara się;
- niszczy prace.

8. Ocena z religii lub etyki wystawiana jest za pomocą stopni od 1 do 6 zgodnie z WSO obowiązującym w Szkole Podstawowej nr 4.

Ocena z religii lub etyki umieszczana jest na świadectwie szkolnym bezpośrednio po ocenie ze sprawowania. Ocena z religii lub etyki nie ma wpływu na promowanie ucznia do następnego oddziału klasy.

Jeśli uczeń nie uczestniczył ani w zajęciach z religii, ani z etyki, na świadectwie szkolnym w miejscu przeznaczonym na ocenę z przedmiotu należy wstawić kreskę, bez jakichkolwiek dodatkowych adnotacji.

W przypadku, gdy uczeń uczęszczał na zajęcia religii i zajęcia etyki, oceną klasyfikacyjną jest ocena ustalona jako średnia z rocznych ocen klasyfikacyjnych uzyskanych z tych zajęć. Jeżeli ustalona w ten sposób ocena nie jest liczbą całkowitą, ocenę należy zaokrąglić do liczby całkowitej w górę.

9. Przy formułowaniu oceny z edukacji muzycznej, plastycznej, zajęć technicznych czy wychowania fizycznego nauczyciel ocenia zaangażowanie i wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu oraz jego możliwości w tym zakresie.

10. Szczegółowe kryteria oceniania osiągnięć edukacyjnych zawarte są w zał.1,2,3, dla poszczególnych poziomów klas I-III.

ROZDZIAŁ IV

Klasyfikowanie i promowanie uczniów

1. W klasach I – III ocena klasyfikacyjna jest oceną opisową. Nauczyciele zbierają dane o postępach uczniów w nauce i ich zachowaniu poprzez bieżące obserwacje i sprawdziany odnotowywane w dziennikach za pomocą ustalonych przez nauczycieli znaków.

2. Zakres i przedmiot oceny opisowej ucznia:

- a) ocena opisowa uwzględnia efekty dydaktyczne i wychowawcze ucznia;
- b) ocena opisowa obejmuje opis osiągnięć dydaktycznych ucznia w zakresie:
 - edukacji polonistycznej: czytanie, pisanie, mówienie, słuchanie, wypowiedzianie się /ustne i pisemne/, gramatykę i ortografię;
 - edukacji matematycznej: pojęcie liczby naturalnej i jej zapis cyfrowy, opanowanie podstawowych działań arytmetycznych (dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie), umiejętność rozwiązywania zadań tekstowych, wiadomości z geometrii i umiejętności praktycznych z tego zakresu;

- edukacji społeczno – przyrodniczej: wiedza o otaczającym środowisku przyrodniczym i środowisku społecznym, umiejętność dokonywania obserwacji;
- edukacji plastyczno – technicznej: kultura pracy, poznawanie architektury, malarstwa i rzeźby, działalność plastyczno– techniczna;
- edukacji muzycznej: odtwarzanie i słuchanie muzyki, percepcja muzyki;
- wychowanie fizyczne.: sprawność fizyczno– ruchową, elementy higieny osobistej, gry i zabawy ruchowe;
- edukacji językowej (j. angielski): rozpoznawanie zwrotów stosowanych na co dzień oraz krótkich tekstów, czytanie wyrazów i prostych zdań, przepisywanie wyrazów i zdań, wypowiedanie się;
- edukacji informatycznej: znajomość elementarnych podstaw obsługi komputera, posługiwanie się wybranymi programami, wyszukiwanie i korzystanie z informacji.

3. Uczeń klas I – III szkoły podstawowej otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej jeżeli jego osiągnięcia edukacyjne w danym roku szkolnym oceniono pozytywnie.

4. Na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) i po uzyskaniu zgody wychowawcy klasy lub na wniosek wychowawcy klasy i po uzyskaniu zgody rodziców (prawnych opiekunów) rada pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej w ciągu roku szkolnego.

5. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych poziomem rozwoju i osiągnięć ucznia lub jego stanem zdrowia, rada pedagogiczna na wniosek wychowawcy po zasięgnięciu opinii rodziców (prawnych opiekunów ucznia) lub na wniosek rodziców (prawnych opiekunów), po zasięgnięciu opinii wychowawcy, może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klas I-III.

ROZDZIAŁ V

Wyróżnienia uczniów

1. Cele wyróżniania uczniów:

- a) promowanie postaw społecznie pożądanых;
- b) motywowanie do uczenia się i rozwoju własnych zainteresowań;
- c) pobudzanie do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez udział w konkursach i zawodach oraz zwrócenie uwagi na wartość rezultatów takich działań.

2. Sposoby wyróżniania uczniów:

- a) dyplomy i nagrody dla uczniów wzorowych;
- b) dyplom dla uczniów bardzo dobrych;
- c) dyplom „wzorowy uczeń” na koniec klasy trzeciej dla ucznia z bardzo dobrymi wynikami w nauce i wzorowym zachowaniem;
- d) list gratulacyjny od dyrektora szkoły dla uczniów osiągających szczególne wyniki w konkursach pozaszkolnych;
- e) zamieszczenie informacji o szczególnych osiągnięciach uczniów na internetowej stronie szkoły.

ROZDZIAŁ VI

Gromadzenie informacji o pracy uczniów

1. Oceniane są indywidualne możliwości ucznia w następujących sytuacjach dydaktycznych:

- a) umiejętności i wiadomości nabyte w procesie nauczania i uczenia się;
- b) systematyczność pracy ucznia;
- c) aktywność;
- d) umiejętność prezentowania wiedzy;
- e) umiejętność współpracy w grupie;

2. Osiągnięcia uczniów klas I -III są oceniane na bieżąco przez nauczyciela. Do nich należy zaliczyć:

- ciche czytanie,
- głośne czytanie,
- przepisywanie,
- pisanie ze słuchu,
- pisanie z pamięci,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne,
- recytacje wierszy,
- prowadzenie zeszytu i ćwiczeń,
- samodzielne zdobywanie wiadomości, lektura,
- dostrzeganie zjawisk przyrodniczych,
- liczenie pamięciowe,
- wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych,
- układanie zadań,

- przeprowadzanie pomiarów,
- stosowanie technik plastycznych i technicznych,
- dokładność i estetyka wykonania prac,
- wiedza o sztuce,
- śpiewanie,
- czytanie i zapisywanie nut, rozpoznawanie utworów muzycznych, gra na instrumentach,
- wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych,
- umiejętność tworzenia tekstów w wybranym programie komputerowym,
- umiejętność tworzenia rysunków w programie graficznym,
- rozumienie i sposób wykonania ćwiczeń na zajęciach komputerowych,
- aktywność na lekcji,
- sprawdziany, testy,
- prace domowe.

3. W razie nieobecności, uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości z poszczególnych przedmiotów w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

4. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów:

a) wypowiedzi ustne:

- wygłaszanie tekstów z pamięci;
- udział w dyskusji;
- dialog;
- argumentowanie i wnioskowanie;

b) prace pisemne w klasie:

- kartkówka – dotyczy ostatniego tematu;
- sprawdziany, prace klasowe;
- dyktanda (pisanie z pamięci, ze słuchu, pisanie z komentowaniem);
- teksty różnego typu (otwarty, wyboru, problemowy, zadaniowy);
- ćwiczenia, zadania;

c) prace domowe;

d) aktywność na lekcji:

- praca samodzielna;
- praca w grupie (organizacja pracy, komunikacja w grupie zaangażowanie, sposób prezentacji, efekty pracy);

- e) inne formy aktywności (gry dydaktyczne, doświadczenia praktyczne, praca z tekstem, prezentacja własnych umiejętności itp.).

5.Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- Czytanie (tempo, technika, rozumienie) - sprawdzane jest na bieżąco na podstawie wyrazów, zdań, tekstów czytanek i wierszy. Wpisy do dziennika na bieżąco.
- Pisanie (tempo, precyzja, poprawność) liter, wyrazów i zdań sprawdzane jest w codziennych sytuacjach szkolnych analizując karty pracy uczniów, stosując przepisywanie tekstu, a także pisanie z pamięci (zgodnie z poleceniem zawartym w kartach pracy) oraz pisanie ze słuchu. Wpisy do dziennika na bieżąco.
- Mówienie, słuchanie, wiedza o języku – sprawdzane na bieżąco na podstawie wypowiedzi ucznia dotyczących ilustracji, historyjek obrazkowych, własnych przeżyć i doświadczeń oraz przeczytanych tekstów. Wpisy do dziennika na bieżąco.
- Wiadomości i umiejętności matematyczne sprawdzane są na bieżąco jak również przeprowadzamy sprawdziany dotyczące umiejętności operowania czterema działaniami arytmetycznymi w zakresie liczbowym odpowiednim do poziomu kształcenia oraz umiejętności rozwiązywania zadań z treścią, praktycznych. Wpisy do dziennika na bieżąco.
- Znajomość przyrody – sprawdzana na bieżąco, na podstawie wypowiedzi uczniów w trakcie omawiania treści przyrodniczych, podczas uzupełniania ćwiczeń, w kartach pracy jak również na podstawie przeprowadzonych sprawdzianów integrujących treści polonistyczno – przyrodnicze. Wpisy do dziennika na bieżąco.
- Wiadomości i umiejętności plastyczno – techniczne, muzyczne oraz w zakresie wychowania fizycznego sprawdzane są na bieżąco.
- Wiadomości z zakresu zajęć komputerowych sprawdzane są na podstawie indywidualnych zadań praktycznych, umiejętności, testów, ćwiczeń. Wpisy do dziennika na bieżąco.

6. Za wykonanie prac dodatkowych uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną. Za brak lub źle wykonaną pracę dodatkową nie wystawia się oceny negatywnej.

7. Zadania domowe oceniane są w formie opisowej lub poprzez symbole literowe.

8. Dyrektor szkoły na podstawie opinii lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia ćwiczeń fizycznych, może zwolnić ucznia z wykonywania tych ćwiczeń

fizycznych, na czas określony w tej opinii. Nauczyciel zobowiązany jest wówczas dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.

9. Sposoby gromadzenia informacji o uczniu:

- a) zapis w dzienniku lekcyjnym;
- b) informacje w arkuszu ocen;
- c) zapis informacji o uczniach w zeszytach obserwacji.

Kryteria Oceny Opisowej i Wewnętrzny System Oceniania są dostępne dla uczniów, rodziców/prawnych opiekunów u wychowawców klas, a także na stronie internetowej szkoły. Procedury odwoławcze od ustalonej przez nauczyciela oceny są zgodne ze Statutem Szkoły Podstawowej nr 4 im. Mariana Koszewskiego w Kościanie.

